

Podrobná zpráva ke dni 15. 10. 2021

Charakterizace viru SARS-CoV-2 v České republice dle diskriminačních PCR a celogenomové sekvenace

Národní referenční laboratoř pro chřipku a nechřipková virová respirační onemocnění, SZÚ

Úvod:

NRL pravidelně analyzuje data a poskytuje MZČR i laboratořím týdenní přehledový dokument, jehož cílem je monitorovat šíření variant SARS-CoV-2, které se na území ČR vyskytují, poskytovat informace o nových potenciálních i reálných rizicích v souvislosti s šířením a evolucí viru SARS-CoV-2, poskytovat metodické pokyny vyšetřujícím laboratořím a poskytovat další kvalitativní i kvantitativní informace s cílem připravit na datech založené poklady pro laboratorní šetření a adekvátní nastavení protiepidemických opatření v ČR.

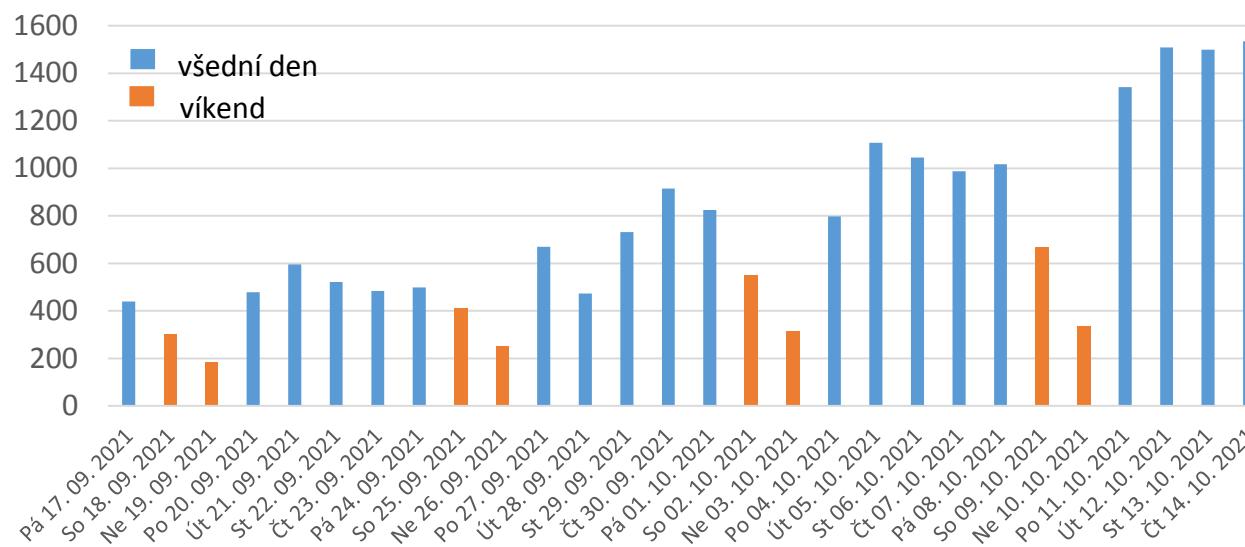
Obsah:

Souhrn a epidemiologický přehled	Strana 2 - 3
Vyhodnocení dat z diskriminační PCR	Strana 4
Odborná doporučení NRL a WHO	Strana 5 - 6
Vyhodnocení dat z celogenomové sekvenace	Strana 7 – 12
Závěr	Strana 13

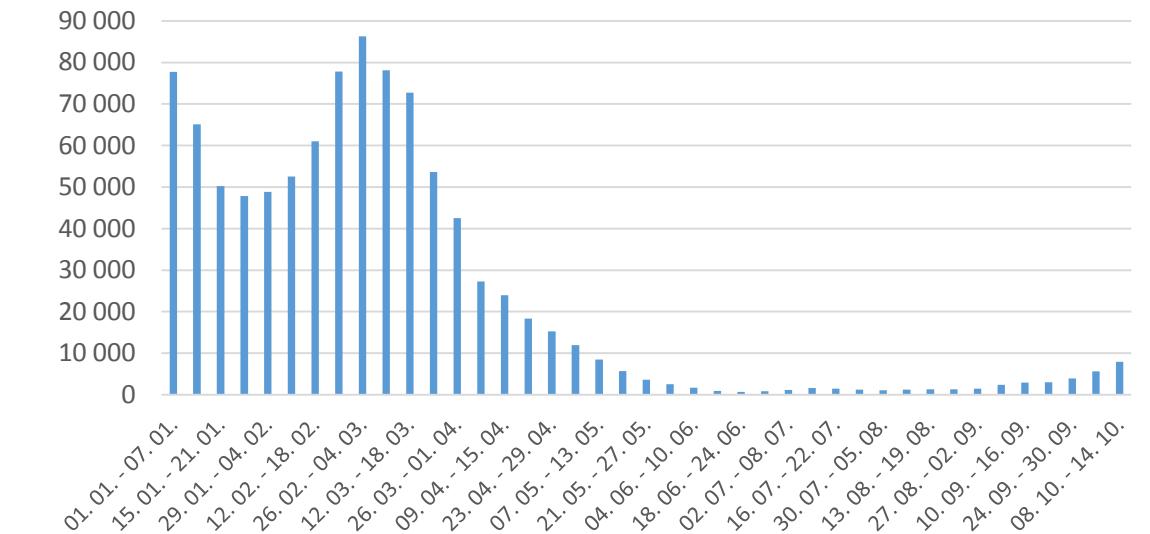
- V období od 1. 10. do 15. 10. 2021 má NRL k dispozici data z 11 672 provedených testů diskriminační PCR z celkem 81 laboratoří. Na variantu delta (včetně subvariant AY.x) připadá dle diskriminační PCR přibližně 87,1 % pozitivních případů (viz tab. 1).
- Za rok 2021 bylo k 15. 10. 2021 v ČR celogenomově sekvenováno 9 820 SARS-CoV-2 pozitivních vzorků, zdrojem jsou interní data NRL a mezinárodní platforma GISAID. Celkem 520 sekvenací se vztahuje k datu odběru mezi 15. zářím a 15. říjnem.
- Přehled aktuální epidemiologické situace:
V ČR bylo za posledních 14 dní (tj. od 1. 10. do 14. 10. 2021) zachyceno 13 527 případů SARS-CoV-2 pozitivních osob, s denním průměrem 966,2 případů, což představuje 14denní incidenci 126,4 na 100 000 obyvatel. Vývoj počtu případů v delším časovém horizontu zobrazují grafy 1 a 2. Za uvedené období bylo nahlášeno 600 hospitalizací. Celkový počet hospitalizací ke konci sledovaného období činí 448 osob, z toho 105 osob s vážným průběhem. Nejvyšší 7denní incidence covid-19 je aktuálně hlášena v okresech České Budějovice a Ostrava-město, podrobně uvádí situaci graf 3.

Epidemiologický přehled

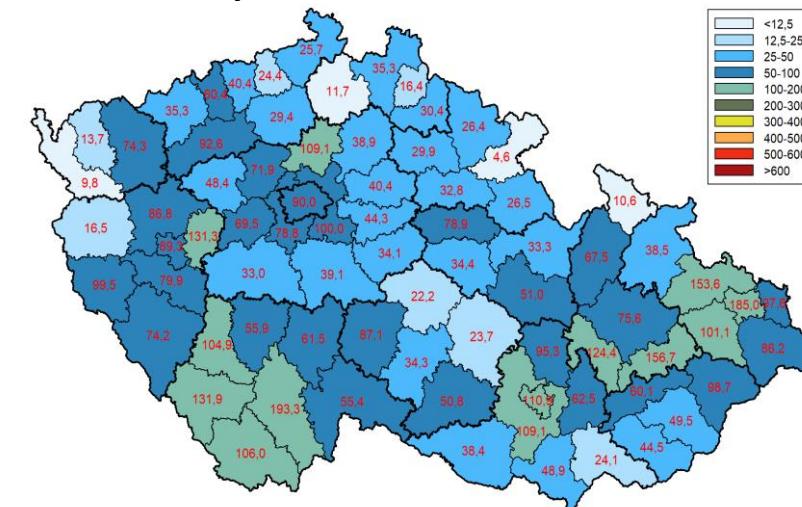
Graf 1: Počty případů covid-19 za posledních 28 dní



Graf 2: Týdenní počty případů covid-19 od 1. 1. 2021 do 14. 10. 2021



Graf 3: 7denní incidence na 100 000 obyvatel covid-19 dle okresů ke dni 14. 10. 2021



Vyhodnocení dat z diskriminační PCR

V období od 1. 10. do 15. 10. 2021 má NRL k dispozici data z 11 672 provedených testů diskriminační PCR z celkem 81 laboratoří. Na variantu delta (včetně subvariant AY.x) připadá dle diskriminační PCR přibližně 87,1 % pozitivních případů (viz tab. 1).

Tabulka 1: Přehled zachycených mutací

Mutace	Celkem	Z toho pozitivních	Podíl ze sady	Interpretace (pouze suspektní varianta)
L452R+	10 883	9 477	87,1 %	delta, delta+
E484K+	8 918	7	0,1 %	beta, gama, alfa E484K+, delta+
L452R+, E484K+	8 779	5	0,1 %	delta+
N501Y+, L452R+	3 100	5	0,2 %	delta+
A570D+	2 439	41	1,7 %	alfa

Diskriminační PCR:

Odborná doporučení NRL pro diskriminační PCR SARS-CoV-2 pozitivních vzorků se téměř nemění. V případě, že laboratoř nevyšetřuje E484K a L452R v jedné reakci, lze detekci mutace zařadit do druhé reakce. Do úvahy dáváme doporučení na sledování K417N, která je charakteristická pro AY.1 (subvarianta vyštěpená z delty) a N501Y, která se rovněž u některých AY.x objevuje. Mutace K417N má podíl na vyšší transmisibilitě i escape charakteru.

- 1. Minimum – vždy povinné L452R a E484K, vzhledem k tomu, že nedochází k dalšímu nárůstu detekcí E484K u L452R pozitivních vzorků, NRL stále doporučuje sledovat nejdříve L452R, vzorky, které tuto mutaci neobsahují posílejte na sekvenaci i bez upozornění UZIS na významný vzorek.**
- 2. Možnost : E484K a L452R a N501Y**
- 3. Možnost : E484K a L452R a N501Y a K417N**
- 4. Možnost : E484K, L452R, N501Y, K417N a P681R**

Doporučení se mohou měnit v souvislosti se změnami SARS-CoV-2 a s epidemickou situací. WHO doporučení ze dne 9. srpna 2021 uvádí stejně preferenční mutace (str. 15).

Zdroj: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/343775>

Doporučení NRL – celogenomová sekvenace

Dle fylogenetické analýzy a analýzy v nextclade doporučuje NRL tyto WGS revidovat na předchozí straně označené vzorky.

Při zadávání do GISAID je třeba dodržovat následující pravidla:

V poli „Location“ uvádět kraj takto:



South Bohemian Region

South Moravian Region

Hradec Kralove Region

Karlovy Vary Region

Liberec Region

Moravian-Silesian Region

Olomouc Region

Pardubice Region

Pilsen Region

Central Bohemian Region

Ustecky Region

Vysocina Region

Zlin Region

Prague Region

Do jména sekvence uvádět vždy akronym laboratoře:

Například:

hCoV-19/Czech Republic/**UMTM**239717/2021

hCoV-19/Czech Republic/**CSQ**0217/2021



GHC

GHC

BP

Bioptická laboratoř

KNL

Krajská nemocnice Liberec

FNP

Fakultní nemocnice Plzeň

FNHK

Fakultní nemocnice Hradec Králové

FNO

Fakultní nemocnice Ostrava

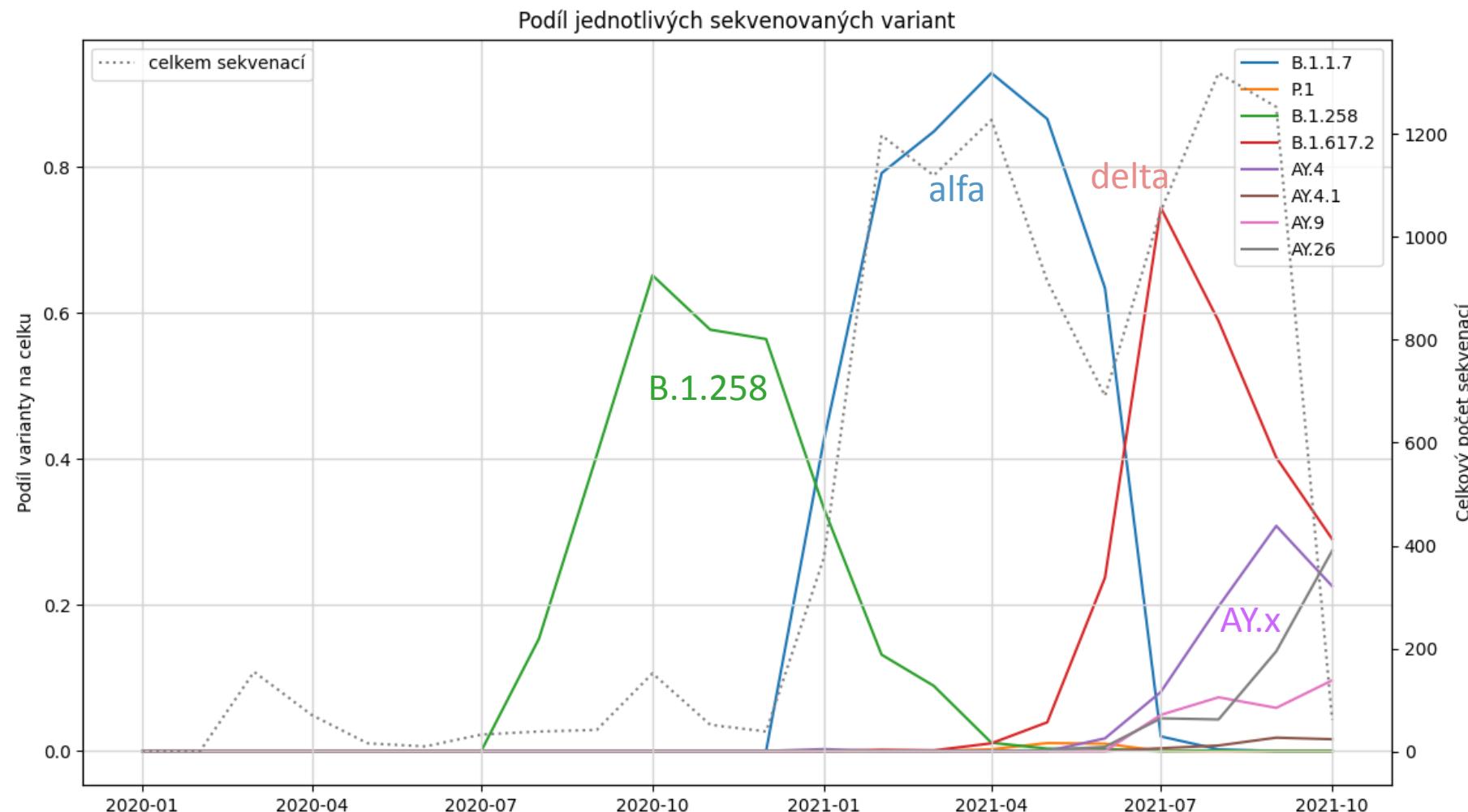
CSQ

Fakultní nemocnice Brno

Vyhodnocení dat z celogenomové sekvenace (WGS):

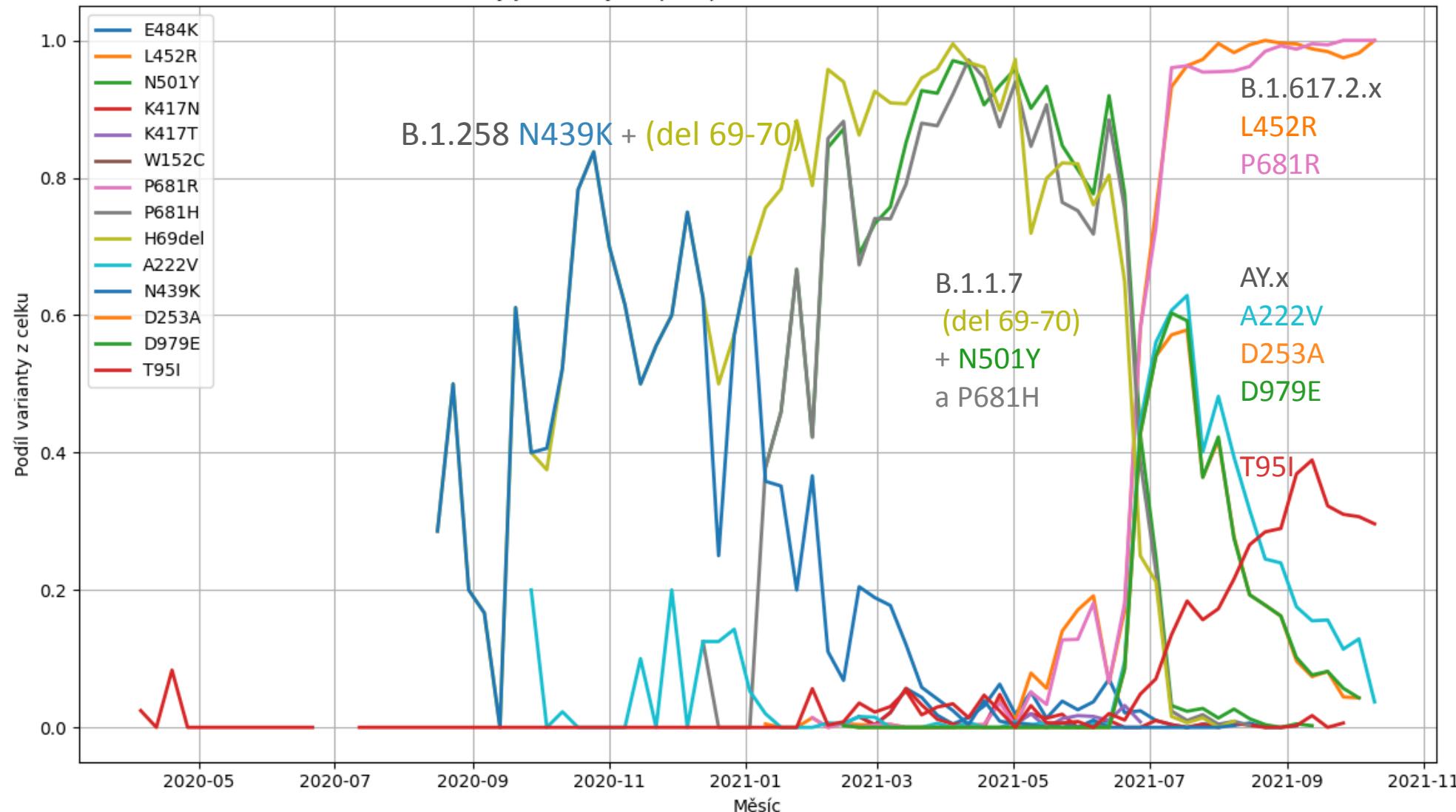
Za rok 2021 bylo k 15. 10. 2021 v ČR celogenomově sekvenováno 9 820 SARS-CoV-2 pozitivních vzorků, zdrojem jsou interní data NRL a mezinárodní platforma GISAID. Celkem 520 sekvenací se vztahuje k datu odběru mezi 15. zářím a 15. říjnem. Podíl původní varianty delta období 15. 9. – 15. 10. je 31,5 %. Dle celogenomové sekvenace zaznamenáváme nárůst subvariant delta varianty - AY.4, AY.26, AY.9, které se šíří i v dalších zemích. Podíl subvarianty AY.4 v tomto období činí 26,5 %, podíl AY.26 činí 25,2 %, podíl AY.9 je 6 %. Podíl dalších subvariant AY.x činí méně než pět procent každá. Celkový přehled všech sekvenovaných variant v tomto období ukazuje tabulka 2. Vývoj podílu jednotlivých sekvenovaných variant zobrazuje graf 4. AY.x varianty se liší jen málo v aminokyselinové sekvenci S proteinu, AY.9 a AY.26 nese navíc mutaci ve spike A222V. Změny jsou komplexní, zasahují i do dalších genů, včetně těch nestrukturálních a často představují tiché mutace (mutace pouze na nukleotidové úrovni, ne však na aminokyselinové úrovni).

Pozn.: data ze sekvenací jsou k dispozici za cca 1-3 týdny od data odběru.

Graf 4: Přehled významných sekvenovaných variant v ČR jako podíl z celku

Podíl dominantních mutací ve spike genu SARS-CoV-2 od března 2020

Graf č. 5: Podíly jednotlivých spike protein mutací ze všech sekvenací

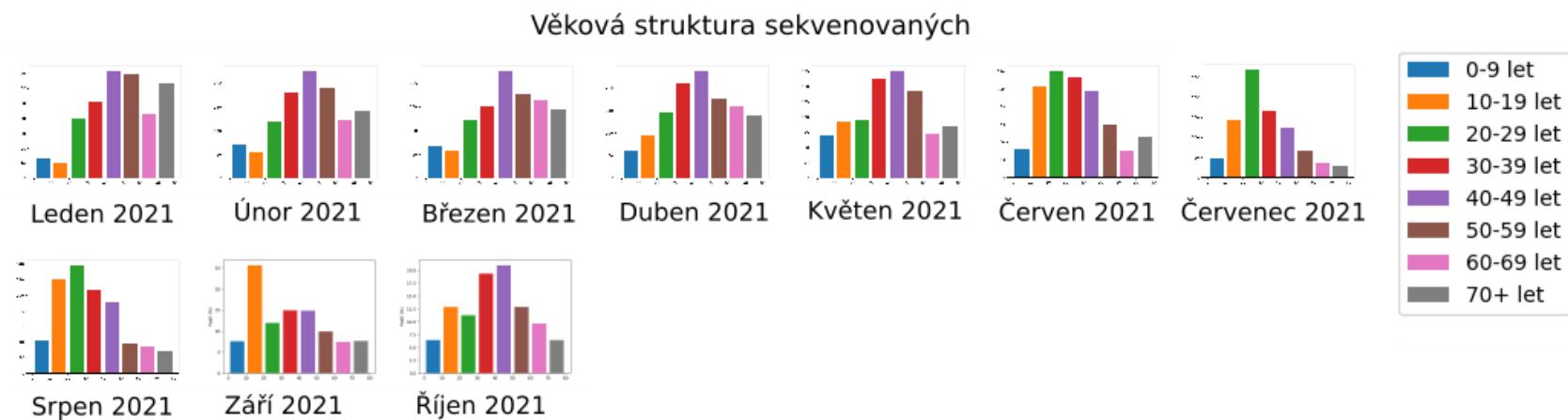
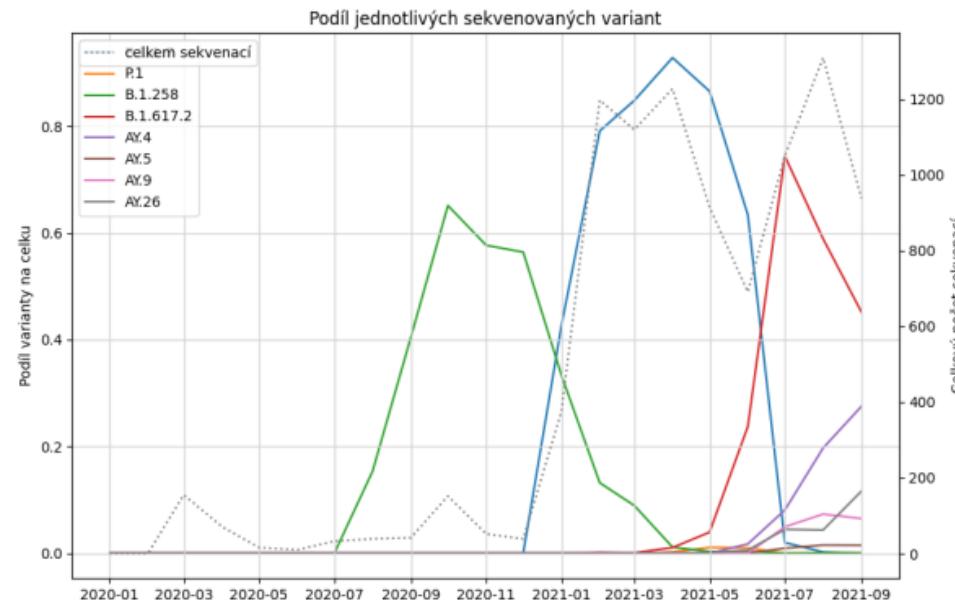


Trend detekce
mutací se od
minulého týdne
nezměnil.

Věková struktura sekvenovaných v kontextu převažujících variant

Graf. č. 6: Věková struktura ve vztahu k osekvenovaným vzorkům

V měsících lednu až květnu dominantní věková skupina 40 – 49 let je od června nahrazena dominující skupinou 20 – 29 let, přičemž od srpna 2021 pozorujeme nárůst i mladších věkových skupin, především 10 – 19 let. V říjnu jsou ve věkových skupinách sekvenovaných opět více zastoupeny skupiny 30 - 39, 40 – 49 a 50 – 59 let.



Tabulka 2:

Varianta	celkem	podíl	Dle WHO
B.1.617.2	164	31,54	Delta
AY.4	138	26,54	Delta+
AY.26	131	25,19	Delta+
AY.9	31	5,96	Delta+
AY.20	20	3,85	Delta+
AY.4.1	14	2,69	Delta+
AY.7.1	10	1,92	Delta+
AY.37	3	0,58	Delta+
AY.12	2	0,38	Delta+
AY.5	2	0,38	Delta+
AY.23	1	0,19	Delta+
AY.7.2	1	0,19	Delta+
AY.7	1	0,19	Delta+
AY.33	1	0,19	Delta+
AY.38	1	0,19	Delta+
Celkem	520	100	

Změna variant zájmu (VOI) dle WHO

Dne 22. 9. byl aktualizován dokument WHO, který se zabývá monitoringem potenciálně nebezpečných variant. Aktuálně situace vypadá takto:

Varianty hodné obav (VOC)

Varianta	Pangolinie
delta	B.1.617.2
beta	B.1.351
gama	P.1

Varianty hodné zájmu (VOI)

Varianta	Pangolinie
lambda	C.37
mu	B.1.621

Podrobnější informace najeznete na stránkách WHO: <https://www.who.int/en/activities/tracking-SARS-CoV-2-variants/> a <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/variants-concern>.

Dle ECDC jsou nyní některé varianty takzvaně deeskalovány, tedy jsou vyřazeny z VOI/VOC klasifikace, jedná se o varianty alfa, epsilon, kapa, eta, theta, zeta a další.

Podrobněji zde:

<https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/variants-concern>.

V období od 1. 10. do 15. 10. 2021 má NRL k dispozici data z 11 672 provedených testů diskriminační PCR z celkem 81 laboratoří. Na variantu delta (včetně subvariant AY.x) připadá dle diskriminační PCR přibližně 87,1 % pozitivních případů (viz tab. 1).

Přestože se může zdát, že vzhledem k jasné dominanci delta varianty nemá smysl konfirmovat pozitivní nálezy diskriminační PCR, z detekovaných mutací vyplývá, že role těchto PCR je nezastupitelná. Opakovaně se potvrzuje, že diskriminační PCR vzhledem k rychlé odezvě hrají důležitou roli v monitoringu variant viru, a je stále důležité i část PCR identifikovaných variant sekvenovat, jak dokazují stále častěji detekované nové sublinie u varianty delta. Prioritní mutace doporučené NRL se stále ukazují jako zásadní pro sledování evoluce viru. Doporučujeme vždy detektovat přítomnost obou povinně sledovaných mutací E484K a L452R.

Za rok 2021 bylo k 15. 10. 2021 v ČR celogenomově sekvenováno 9 820 SARS-CoV-2 pozitivních vzorků, zdrojem jsou interní data NRL a mezinárodní platforma GISAID. Celkem 520 sekvenací se vztahuje k datu odběru mezi 15. zářím a 15. říjnem.

Podíl původní delta varianty klesl na 31,5 % na úkor subvarianty delty (delta+). Nově je na vzestupu subvarianta AY.26.